

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forudsætningen for, at Danmarks store problemer med arbejdsløshed og gældsætning kan løses, er, at der gøres en aktiv indsats, som sikrer uddannelse og arbejde til de unge, en kraftig forøgelse af voksen- og efteruddannelsen samt struktur- og tryghedsforbedrende reformer på arbejdsmarkedsområdet.

I de kommende år sker der et kraftigt fald i ungdomsårgangenes størrelse. Med en forbedret økonomisk udvikling i Danmark vil der i løbet af ganske få år opstå mangel på uddannede unge på alle niveauer.

Det er således både menneskeligt og samfundsøkonomisk spild, at unge i dag forhindres i at gennemføre en kvalificerende uddannelse. Det gælder både ungdomsuddannelser, erhvervsuddannelser og videregående uddannelser.

For at sikre tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft i en tid, hvor ungdomsårgangene falder, er det også vigtigt at satse massivt på øget voksen- og efteruddannelse, ellers er der risiko for, at et økonomisk opsving umuliggøres af flaskehalsproblemer, der resulterer i inflation og forringet konkurrenceevne.

Derfor må den nødvendige lovgivning vedtages hurtigt, så reformerne kan iværksættes allerede i 1991. Udbygningstakten for den foreslåede uddannelses- og beskæftigelsesindsats svarer til anbefalingerne i rapporten fra de netop afsluttede firepartsforhandlinger.

I arbejdsmarkedspolitikken har regeringen gennemført omfattende nedskæringer i arbejdsformidlingen. Det har derfor ikke været muligt at yde en tilstrækkelig og kvalificeret service over for de ledige. En af konsekvenserne heraf har været, at forliget om arbejds- og uddannelsesstilbud ikke har kunnet efterleves i praksis. Hvis de planlagte yderligere nedskæringer gennemføres, vil arbejdsformidlingen reelt være reduceret med 25 pct. i perioden 1989-92. Derfor må arbejdsformidlingen styrkes.

De konkrete lovforslag udformes ud fra de retningslinjer, som anføres nedenfor.

Bemærkninger til beslutningsforslagets enkelte punkter

Ad punkt 1

Flere pladser på ungdomsuddannelserne

I 1991 udvides antallet af pladser på ungdomsuddannelserne med 2.000.

Fri adgang til erhvervsuddannelserne

Fra 1991 er der som følge af erhvervsuddannelsesreformen fri adgang til erhvervsuddannelserne.

Det er usikkert, hvor stor en kapacitetsudvidelse der er nødvendig. Regeringen forventer, at pladsantallet skal udvides med 4.000 i 1991 stigende til 5.300 i 1992. Dertil kommer et skønnet behov for nye erhvervsuddannelser og særlige voksenuddannelsesforløb på i alt 1.500 pladser i 1991 stigende til 1.800 pladser i 1992.

Hvis de afsatte midler ikke anvendes til flere erhvervsuddannelsespladser, skal de ikke anvendte midler i stedet anvendes til den generelle jobskabesindsats for de unge.

Ad punkt 2

Afvikling af adgangsbegrænsningen til de videregående uddannelser

I forbindelse med lære- og praktikpladsaftalen oprettes i 1990 1.450 ekstra pladser i de videregående uddannelser.

I 1991 og i 1992 oprettes yderligere 7.500 ekstra pladser i hvert af årene. Pladserne oprettes primært inden for de længerevarende uddannelser, men også inden for de kortere uddannelser, som der vil være et stigende behov for, eksempelvis på pædagogområdet.

Omkostningerne ved oprettelsen af uddannelsespladserne kan begrænses gennem udnyttelse af ledig bygnings- og lærerkapacitet på gymnasie- og HF-området. Desuden kan der opnås betydelige bidrag ved generelle effektiviseringer i uddannelsessystemet.